

ÕIGUSKANTSLER

Kaitseminister Mart Laar
Kaitseministeerium
kantslei@kmin.ee

Teie 14.07.2011 nr 5-1/2298
Õiguskantsler 3.10.2011 nr 18-2/101385/1104849

Arvamus eelnõule

Lugupeetud härra minister

Pöördusite minu poole palvega anda arvamus kaitseväeteenistuse seaduse eelnõu, kaitseväeteenistuse seaduse rakendamise eelnõu ja konstitutsiooniliste seaduste muutmise seaduse eelnõu seaduse eelnõule. Arvamuses keskendun peamiselt kaitseväeteenistuse seaduse eelnõule põhirõhuga ajateenijate põhiõigustel ja –vabadustel.

Olen seisukohal, et üldiselt on ajateenijate õigused ja vabadused eelnõus hästi reguleeritud ning põhimõttelisi märkuseid mul selles osas ei ole. Hea meel on tõdeda, et võrreldes varasema¹ kaitseväeteenistuse seaduse eelnõuga, on ajateenijate õiguste ja vabaduste peatükki veelgi täpsemaks ning minu hinnangul paremaks tehtud. Näiteks on ajateenijate põhiõiguste piiramise üldvolitust võrreldes varasemaga täpsustatud ning konkretiseeritud.

Peatun järgnevalt üksnes asendusteenistuse regulatsiooni puutuval. Nimelt on eelnõu § 62 järgi asendusteenistuse pikkuseks 12 kuud. Kuigi ka ajateenistuse maksimaalseks pikkuseks eelnõu § 48 lõike 1 järgi 12 kuud, on ajateenistuse reaalseks pikkuseks nii kehtiva õiguse alusel² kui ka kaitseväeteenistuse seaduse eelnõu jõustumisel siiski 11 kuud. Minu hinnangul oleks vajalik seaduse eelnõu seletuskirjas põhjendada seda, miks on ajateenistuse kestus reaalselt pikem kui ajateenistuse kestus.

Samas tunnustan seda, et olete näinud vajadust anda asendusteenistuses viibivatele inimestele samaväärsed sotsiaalsed tagatised ning hüvitised ja toetused, mis on ette nähtud näiteks ajateenistuses viibivale inimesele. Minu hinnangul on vajalik, et olukorras, kus sotsiaalsete tagatiste hulk ning erinevate toetuste ja hüvitiste suurus kaitseväeteenistuse siseselt ei sõltu otseselt nendest tööülesannetest või tööülesannete täitmise nt ohtlikkusest või keerukusest, mida teenistuja täidab, koheldaks kõiki riigikaitsekohustust täitvaid inimesi sotsiaalsete tagatiste osas võrdselt. Kuna kehtiva õiguse ning ka eelnõu valguses ei oma sotsiaalsete tagatiste hulgal ja erinevate hüvitiste ja toetuste suuruse määramisel tähtsust see, kui potentsiaalselt ohtlikud on need tööülesanded, mida teenistuses olija täidab, on minu hinnangul õigustatud, et nii ajateenija kui ka

¹ Pean silmas eelnõu, mille saatsite mulle kooskõlastamiseks 10.08.2010 kirjaga nr 5-1/3184.

² Vabariigi Valitsuse 13.08.2009 määruse nr 139 "Ajateenistuse ja asendusteenistuse kestuse määramine" § 1 ja 2 järgi on ajateenistuse kestus kas 8 või 11 kuud.

asendusteenistuja sotsiaalsed tagatised on samaväärsed, kuna mõlemas teenistuses viibijad täidavad Eesti Vabariigi põhiseaduse §-st 124 tulenevat ning kaitseväeteenistuse seaduses konkretiseeritud riigikaitsekohustust.

Kokkuvõtvalt tahan Teid ja Teie meeskonda tunnustada suure töö eest, mida olete teinud kaitseväeteenistuse seaduse eelnõu ettevalmistamisel.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder